

CORNELIU MĂNESCU, ÎN DOMICILIUL OBIGATORIU LA CHITILA

Dintre semnatarii „scrisorii celor 6” pe plan extern, Corneliu Mănescu era cel mai cunoscut. Diplomatul român încheiase relații solide în înalte cercuri politice prin funcțiile sale de ambasador al României la Budapesta (1960-1961), ministru al Afacerilor Externe (1961-1972) - timp în care a fost ales președinte al celei de-a XXII-a sesiuni a ONU - și ambasador al României la Paris (1978-1982).

Astfel că a fost monitorizat cu atenție de funcționarii ambasadelor din București. Beneficiari ai protestelor și încercărilor acestora de a lua legătura cu Mănescu au fost și ceilalți semnatari.

Tactici de partid

După citirea scrisorii la Europa Liberă, semnatarii ei au fost chemați, pe rând, în fața unor demnitari de partid. S-a încercat astfel să-i facă să se dezică de scrisoare. „Prelucrat” politic a fost și Corneliu Mănescu. „Am dat o declarație la CC în fața lui Radu și a lui Nicolae Constantin, mi-a relatat Corneliu Mănescu (interviu reeditat în volumul «Partea lor de adevăr», Compania, București, 2008). Ei m-au chemat, cerându-mi să retractez. Nu ne-am înțeles. Nu numai că nu ne-am înțeles, dar la plecare și unul și altul au manifestat mari rezerve de a mai discuta cu mine. La sfârșit, Nicolae Constantin m-a prevenit: «Dacă nu înțelegeți care e situația, veți fi mutat din casă, exclus din partid, s-ar putea să fiți ținta unor atacuri personale». Toate s-au adevărit.”

Fostul diplomat, împreună cu soția sa, Dana, au fost mutați în „domiciliu obligatoriu”. De ce tocmai la Chitila? „Mă bucuram de oarecare notorietate, mi-a răspuns. 12 ani fusesem ministru de Externe al României, fusesem președinte al Organizației Națiunilor Unite, fusesem în Biroul Executiv al Uniunii Interparlamentare. (...) În acel timp de mari greutăți pentru noi, despre nimeni nu s-a interesat lumea mai mult decât despre mine. Iar autoritățile au fost obligate să răspundă prin ambade. Mi-au cerut să semnez scrisori pentru ambade în care să mulțumesc pentru amabilități și să spun că o duc bine cu sănătatea și că avem medici excelenți. Cu prezența mea în protestul reprezentat de scrisoare, ceilalți semnatari au avut anumite înlesniri, au avut o șansă în plus. Ambasadele au pus în mișcare toate mijloacele lor și n-au putut să ne atingă. Uneori - după cum am aflat ulterior - s-a recurs la mijloace rocamboleschi pentru a putea informa despre noi. Fiindcă problema era cunoscută de ambasadele străine, n-au îndrăznit să ne facă să dispărem.”

Răpit ca-n filme

De fiecare dată când l-am întâlnit pe Corneliu Mănescu pentru amintitul interviu, convorbirea noastră începea prin rememorarea aceluiași moment - mutarea forțată din casă. Semăna mai curând a spectaculoasă răpire, șocându-i, pentru tot restul vieții, pe el și soția lui. „Am fost mutați prin forță a puțin spus, povestea diplomatul care conferise vreme lungă prestigiu țării sale. S-a trecut atunci peste orice fel de limită. Am fost pur și simplu asediați, înspăimântați. Noi baricadaserăm ușa de la intrare. Am pus în ea tot ce-am

Corneliu Mănescu, fost ministru de Externe al României și președinte al celei de-a XXII-a sesiuni a ONU, a fost trimis în domiciliu obligatoriu la Chitila la începutul lui mai 1989 din cauza „scrisorii celor șase” FOTO: Arhivele Naționale

avut greu: masă, bibliotecă, dulap. Eram în familie, cu soția, cu fata mea, cu soțul ei. Bubuia ușa de drугii de fier, lungi de 2 metri, iar noi strigam în gura mare, pe fereastră: «Ajutor!». Curtea era plină de armată, strada era blocată. Eram tot aici pe Kisseleff și acolo erau ambasadele. Dar nu le-am mai pasat de nimic. Ușa a fost spartă și în casă au năvălit - nu va exagerez - 40-50 de oameni care ne-au imobilizat, ne-au brutalizat. Eu mă închisesem și nu mai voiam să stau de vorbă. Cîmlea a fost că pentru prima dată am văzut atunci oamenii îmbrăcați în negru. Erau o echipă de 10-12 oameni, îmbrăcați în costume sinistre: căști negre, ochelari negri, niște barbișoane negre montate și restul, totul negru. Negri de sus până jos, nici nu vorbeau între ei. Ei erau așa-zisa bandă antiteroristă. Știți cum m-au luat pe sus și m-au dus la mașină? Ca pe-un pachet. Ai mei m-au așteptat să vin de la sediul Securității, din Rahovei, până a doua zi. Cred că am stat atunci cel puțin 20 de ore în anchetă până mi-au dat drumul să vin

acasă. Din acel moment, timp de șapte luni, s-au terminat relațiile cu alți oameni.”

Izolare totală într-o casă părăsită

„Cel mai groaznic lucru a fost izolarea totală, își amintea Corneliu Mănescu. Apoi faptul că te simțai responsabil de răul de care aveau parte și alții din cauza acțiunilor tale. Fiica mea, Alexandra, și soțul ei fuseseră mutați din dispoziția soției lui Emil Bobu, care conducea Ministerul Justiției atunci, la Piatra Neamț. În ceea ce ne privea pe mine și soția mea, una e să stai într-o casă cu acoperiș bun, calorifer, apă curentă, să poți merge la farmacie și alta să te izoleze ca pe-un ocnaș. E o diferență. Am aflat mai târziu că se căutasă vreo săptămână să găsească un asemenea loc pentru mine. Casa era pur și simplu infernală.

(Continuare în pag. a II-e)

JURNALUL ZILEI

Yasser Arafat i-a scris prietenului său Ceaușescu o scrisoare de mulțumire pentru recunoașterea sa în fruntea statului palestinian. Liliana Băjenaru a câștigat proba individuală la campionatele de popice pentru juniori, desfășurate în Iugoslavia. La Cernavodă s-a dat în folosință un nou bloc de locuințe.

Scrisoare de mulțumire

din Palestina

Yasser Arafat a transmis lui Nicolae Ceaușescu și Guvernului român o scrisoare de mulțumire pentru

felicitările adresate pentru numirea sa în fruntea autoproclamatului stat palestinian. În mesajul oficial afirma: „Este o mare responsabilitate pe care mi-am asumat-o în această perioadă istorică decisivă a luptei poporului nostru contra colonialismului și ocupației, luptă care are nevoie de sprijinul și de ajutorul tuturor prietenilor. Sunt convins pe deplin că veți fi alături de noi, ca întotdeauna, și veți sprijini lupta justă a poporului nostru sub conducerea OEP, reprezentan-tul său legitim”.

(Continuare în pag. a II-e)

Îngrijorări la Paris și Budapesta

La 11 mai 1989, ziarul francez Le Monde, citând afirmațiile unor diplomați occidentali aflați la post

la București, a informat că „domnul Corneliu Mănescu, unul dintre cei șase foști demnitari comuniști care au scris în martie o scrisoare deschisă denunțând politica lui Nicolae Ceaușescu, a fost arestat la domiciliu, la București, la 1 mai”.

La 17 mai, același ziar, citând Agenția France Presse, a comunicat:

Autoritățile maghiare au anunțat luni, 15 mai, că ambasadorul României la Budapesta, convocat joi la Ministerul maghiar de Externe, a

refuzat să primească un memorandum referitor la disidentul român Corneliu Mănescu.

Fost ministru de Externe, Corneliu Mănescu a semnat în martie anul acesta, împreună cu alți cinci foști demnitari români, o scrisoare deschisă în care se critica politica secretarului general al partidului comunist și șefului de stat, Nicolae Ceaușescu. Autoritățile maghiare au ținut să-i reamintească ambasadorului român că ministrul de Externe maghiar, János Péter, l-a invitat în Ungaria pe domnul Mănescu pentru un tratament medical în aprilie

anul acesta.

Autoritățile maghiare i-au reamintit ambasadorului român că „vârștnicul om politic este supus unui exil intern și că îi preocupă starea lui de sănătate”, a declarat un purtător de cuvânt cu ocazia unei conferințe de presă la Budapesta.

Ambasadorul român a calificat această discuție drept o „ingerință în treburile interne” ale țării sale, declarând și că „domnul Mănescu primește un tratament adecvat din partea medicilor români”.

(Continuare în pag. a II-e)

NE SCRII CITITORII

Balul de absolvire

Dacă stau să povestesc acum unor elevi de liceu vremurile în care „unicul partid” în frunte cu conducătorul iubit ne crea „toate condițiile” pentru a avea un „viitor luminos”, li s-ar părea povești desprinse dintr-o altă lume. Și poate că pe undeva ar avea dreptate. Cum poți să pretinzi unui copil care în 1989 nu era sau a auzit povestea de la părinți și bunici cu privire la acele timpuri să înțeleagă cum este ca tot ceea ce faci să îți fie impus?

Cum să înțeleagă, când acum butonează telecomanda, citând ceva „cool”, că atunci programul tv era de două ore, în care vedeai de fapt un soi de odă zilnică, de luni până duminică, închisă, „conducerea de partid și de stat”?

Acum, când „chat-ul” este de bază, iar dacă nu ai „cont pe Hi5” ești echivalat cu un „nimeni”, este greu de imaginat că doar în urmă de două decenii copilăria era programată până în cele mai mici detalii să modeleze caracterul „omului nou”, care va aduce pe „culmi nebănuite” socialismul. Pură indoctrinare pe care unii trăitori ai acelor vremuri nu o constientizează nici astăzi.

Și totuși, dacă reușeam, ca și copil, să trec peste aceste aspecte și să-ți trăiești copilăria și adolescența, cred că nu greșeam dacă afirm că, exceptând „minunile tehnologiei din zilele noastre”, te puteai bucura de „frumusețea și unicitatea lor”, să-ți formezi un caracter moral dominat de principii sănătoase (care tinerilor din ziua de astăzi, din păcate, le lipsesc uneori cu desăvârșire).

Gândindu-mă la acea perioadă pe lângă rutina care inevitabil guverna, uneori, activitatea școlară și chiar timpul meu liber, nu pot să nu-mi amintesc cu plăcere despre unele fapte și întâmplări care mi-au rămas întipărite pe „hard” în folderul „Remember”.

De exemplu, Balul de absolvire bineînțeles că era total diferit față de cel de astăzi, în primul rând ținând cont de faptul că „erau alte vremuri”. Privind înapoi spre inocența acelor ani, câteodată chiar aș vrea să retrăiesc acele momente... dacă aș putea înfășura zilele pe ghemul timpului...

Așteptam toți cei din clasa a XII-a să vedem afișat la Gazeta de perete anunțul privind organizarea balului. Știam din poveștile care circulau că acest bal este un moment unic care făcea diferență între elevii de liceu și tinerii adulți pregătiți să ia vacanța în piept. Despre frenezia care ne-a cuprins atunci când am văzut anunțul respectiv nu pot spune decât că nu cred să aibă corespondență pentru trăirile adolescenților de astăzi. Așadar, după afișarea anunțului privind balul, „diriga”, catalogată ca fiind un cadru didactic, ieșit puțin din tiparele rigide ale societății ce caracteriza un profesor model al regimului comunist (ținând cont și de faptul că avea în jur de 29 ani), a venit însoțită de un reprezentant al UTC (o doamnă cam acră din pricina indoctrinării), ne-a explicat pe un ton autoritar că organizația ce o reprezintă cu mândrie se va ocupa de organizarea, pentru elevii din ultimul an de liceu, a acțiunii cu caracter cultural-distractiv denumit

„Balul Absolvenților”. După ce ne-a ținut circa o oră pledoarie despre binefacerile partidului și grija cu care acesta se ocupă de tineretul patriei, spre sfârșitul „teoriei”, ne-a „trasat” în linii mari „directivile” ce trebuiau urmate cu strictețe pentru buna desfășurare a acestei manifestări. Și-a încheiat monologul cu aceleași mulțumiri pe care ar trebui să le adresăm și noi partidului și conducătorului iubit. După plecare ei, diriginta, văzându-ne fețele crispa-te și citindu-ne în ochi dezamăgirea, a încercat să ne aducă o rază de zămbet pe chipuri spunându-ne „măi, copii, să știți că nu toți oamenii mari gândesc cu capul lor, unii sunt pe post doar de papagali”.

Evident cuvintele ei au stârnit zămbete. Ne-a spus apoi că balul se va desfășura între orele 16:00-22:00, dar că va discuta cu conducerea liceului pentru prelungirea acestuia măcar cu o oră (lucru care bineînțeles nu s-a întâmplat).

În ceea ce privește ținuta, ne-a spus că într-adevăr trebuie să fie decentă (deși pentru noi acel lucru era normal), dar nu suntem obligați să arătăm ca niște viitori pensionari. Totuși ne-a atras atenția fetelor să nu venim fardate și ru-jate excesiv, pentru a nu-i crea probleme. Îmi amintesc de rujul acelor vremuri pe care ni-l puteam permite, deosebitul „Atractiv”, un soi de strugurel, dar cu veleități de accentuator pentru buze (era într-o cutiuță rotundă albă de mărimea unui ceas bărbătesc, cu o tentă ușoară de culoare portocalie).

(Continuare în pag. a II-e)

JURNALE PERSONALE

20 MAI

Marie-France îmi dă lista definitivă a celor care-au răspuns, grație eforturilor ei, la Apelul Ligii. Scriu rapid, deși trudnic, un comentariu de înregistrat luni și de trimis expres la München. Trudnic, deoarece repetiția aceluiași termenii, obsesionali și tactici (solidaritate, omagiu, persecuție etc.), sfârșeste prin a semăna cu un clișeu. În plus, nu sunt chiar atât de sigură de „trezirea colectivă” a scriitorilor, și de altminteri n-o pomenesc decât în termeni de o prudență bolnavicioasă. Evident, nu doar din scepticism, ci și pentru a-i proteja pe cei implicați. Pe de altă parte, trăim de câțva timp în entuziasmul stărnit de

imensa manifestație studențească din Piața Tienanmen (sic!). Or, armatei i s-a poruncit să facă „ordine”. Deocamdată, soldații (unii dintre ei) par a fraterniza cu studenții. Dar cât va dura?

Monica Lovinescu, Pragul. Unde scurte V, București, Humanitas, 1995, p. 177

Inspecție la Baia Sprie. Amintiri și aici, dar mai recente, din vara lui '46, când bătea seceta, ardeau pădurile, iar eu citeam în livadă, întins pe iarba galbenă, „Cartea Olului”. Lacul albastru. Firiza. Din nou doctorița B., frumoașă, inteligentă, insinuantă. Mircea Zăciu, Jurnal IV, București, Editura Albatros, 1998, p. 442

(Continuare în pag. a II-e)

JURNALUL OMULUI SIMPLU

Sticle și borcane goale contra „Kashtan”

Aveam de câțiva ani niște bani păstrați din vânzările de sticle și borcane. Bani câștigați cu greu, cu atât mai mult cu cât a trebuit să trec și peste reproșurile maică-mii că am înstrăinat și borcanele cu capac și filet în care familia obișnuia către toamnă să pună murături. La aceștia s-au adăugat și donațiile periodice ale rudelor, așa că strânsesem o sumă bunicică. Totul avea un scop, evident. Casetofonul familiei, un Sanyo mono,

împlinea 10 anișori și începea să dea rateuri, așa că trebuia înlocuit cu altceva. Cea mai bună soluție era magnetofonul. Cei cu experiență, care se învățaseră din timp, aveau deja în posesie un „Mayak”, mono și el. Unii se descuraseră de un „Tesla”, fitoșii care își deschisera centre de înregistrare aveau „Akay” - însă eu râvneam la un „Kashtan”.

(Continuare în pag. a II-e)

CALENDAR

20 mai (sâmbătă)
Soarele a răsărit la 5:42, a apus la 20:42
Luna a răsărit la 22:02, a apus la 5:30
Sărbătoare creștină: Sf. Mc. Talaleu doctorul din Liban; Cuv. Talasie; Sf. Marcu Pustnicul

S-a întâmplat la 20 mai 1989

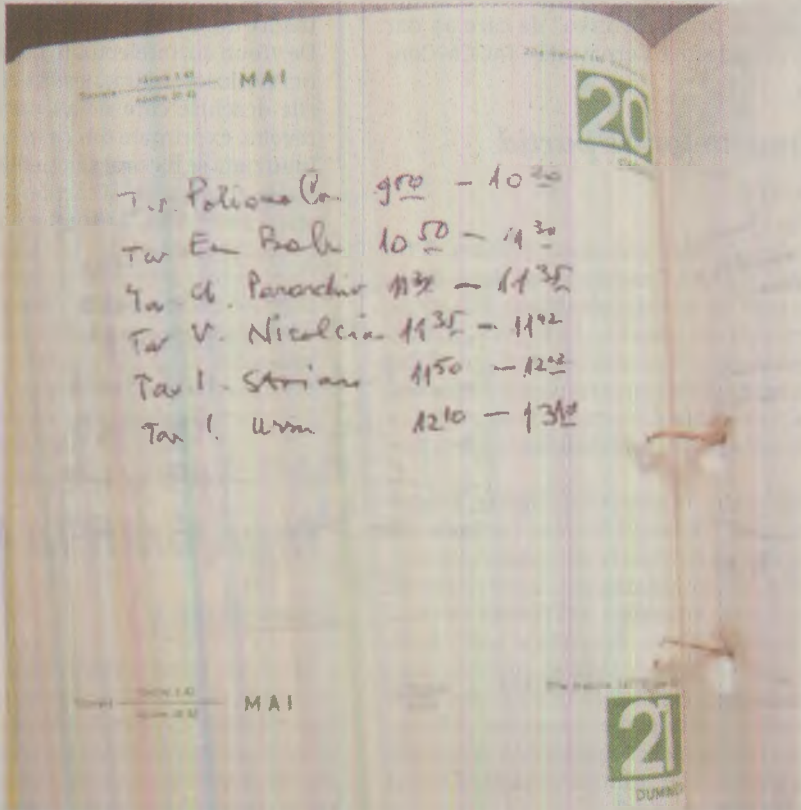
● La Geneva s-au încheiat lucrările celei de-a 42-a sesiuni a Adunării Mondiale a Sănătății, la care au participat reprezentanți din cele 166 de țări membre ale Organizației Mondiale a Sănătății (OMS). În cadrul dezbaterilor au fost analizate probleme privind realizarea strategiei globale pentru asigurarea sănătății tuturor locuitorilor Terrei până în anul 2000, planul de acțiuni al OMS, „Tutunul sau sănătatea”, probleme referitoare la ocrotirea sănătății tinerei generații.
Roxana VINTILĂ

Sâmbătă, 20 mai 1989, între orele 9:50 și 13:10 au durat întrevederile de la Cabinetul 2.

Prima interlocutoare a fost Poliana Cristescu (9:50-10:20). Puțin probabil ca Elena Ceașescu să fi petrecut cu oricare dintre cei trei copii ai ei, după ce ajunseseră la maturitate, un timp comparabil cu cel acordat fostei nurori. Poliana avea pe atunci 35 de ani. Măritișul ei cu mezinul familiei Ceașescu și mai apoi relația cu totul deosebită cu fosta-i soacră îi confereau un statut foarte special. Pe de-o parte temută - căci avea ușa deschisă în orice moment la Tovarășa -, pe de alta, condamnată la singurătate. Cine din lumea cunosătoare a misiunilor și tehnicilor de lucru ale serviciilor de pază și protecție ale demnitarilor ar fi avut curajul s-o abordeze din pură simpatie ori din dorință de comunicare? Căci nu putea altfel decât estimând raportul ce-ar fi fost primit la cel mai înalt nivel despre interesele apropiatorilor „tovarășei Poliana”.

Poliana Cristescu fiind într-un asemenea contact direct cu Tovarășa, oricare ofițer de Securitate ar fi căutat să-și dovedească inteligența și devotamentul estimând scopuri cu ținta periculoasă a „politicii de partid și de stat”.

Ce avantaje avea Poliana Cristescu? Persoane din anturajul Elenei Ceașescu povestesc cum aceasta primea tot felul de cadouri de la sefi de stat și de partid. Obișnuit, Tovarășa nu purta bijuterii, mai ales nu

africane. Le dăruia Polianei ori fiicei sale, Zoia. Nu asemenea nimicuri o ținutau însă pe înalta activistă de partid de nouă generație lângă Elena Ceașescu. În șirul lung al amurilor mezinului Ceașescu fuseseră și erau încă alte activiste la tineret. Nici una însă nu-și cimentașe ascensiunea ca Pollana, prin protecția și simpatia Elenei Ceașescu.

Altfel, în ziua scurtă de la birou, Elena Ceașescu i-a primit pe Emil Bobu, Gheorghe Paraschiv (fost ministru de Finanțe, „rotit” în marta la sucursala Băncii Naționale din Timișoara), Vasile Albotcioiu, Ion Stoian și Ion Ursu.

Apoi îl va fi însoțit pe Tovarășul în vizita de sfârșit de săptămână pe șantierele Capitalei.

Lavinia BETA

MARADONA, NAPOLI ȘI CUPA UEFA

Primăvara anului 1989 a venit cu una dintre cele mai spectaculoase finale din istoria Cupei UEFA. După 2-1 în prima manșă și 3-3 în retur, Napoli a cucerit la 17 mai primul său trofeu european, în dauna vest-germanilor de la VfB Stuttgart.

Drumul napoletanilor în ediția 1988-1989 a competiției a început cu victoria asupra grecilor de la PAOK Salonic. Apoi, au fost eliminate pe rând Lokomotiv Leipzig și Girondins Bordeaux. În sferturi, misiunea „albaștrilor” a fost ceva mai dificilă. Napoli a avut nevoie de prelungiri pentru a trece de compatrioții de la Juventus. În sfârșit, în semifinale, a fost rândul lui Bayern München să devină victima italianilor. Cealaltă protagonistă a finalei, Stuttgart, și-a început aventura europeană în fața ungarilor de la FC Tatabanya, pentru ca în rundele următoare să-i trimită acasă pe iugoslavii de la Dinamo Zagreb și pe olandezii de la Groningen.

Nemții au avut emoții în sferturi, unde au fost necesare loviturile de departajare pentru a trece de Real Sociedad. În semifinale, echipa antrenată atunci de Arie Haan a eliminat-o pe Dinamo Dresda, formația est-germană care „scosese” în runda precedentă pe Victoria București.

Prima manșă a finalei s-a disputat la 3 mai, pe Stadio San Paolo, în fața a peste 80.000 de tifoși, care au înghețat în minutul 17, când nemții au deschis scorul printr-o reușită a lui Maurizio Gaudino, jucător de origine italiană. Peninsularii aveau însă un atu incontestabil: Diego Armando Maradona. Cu 20 de minute înainte de final, „El Pibe d'oro” a apelat la un procedeu mai vechi, „mâna lui Dumnezeu”.

El și-a aranjat discret balonul, pentru a-l suta apoi în brațul unui fundaș german. Arbitrul a dictat penalty în favoarea napoletanilor, iar Maradona l-a transformat. În ultimele minute, tot „Butoiașul atomic” a pasat decisiv către

Careca, cel care a stabilit scorul final, aducând o victorie prețioasă pentru echipa pregătită în acea perioadă de Ottavio Bianchi. Returul s-a disputat în Germania, la 17 mai, iar cei aproape 70.000 de spectatori prezenți pe „Neckarstadion” au avut privilegiul de a vedea un festival de goluri. Alemao, Ciro Ferrara și Careca au semnat reușitele italienilor, în timp ce pentru gazde au marcat Klinsmann, De Napoli (autogol) și Olaf Schmalzer. Motorul „azzururilor” a fost însă tot starul argentinian.

Meciul s-a încheiat 3-3, iar Napoli a intrat în posesia celui mai valoros trofeu din istoria sa, desigur, fără a pune la socoteală cele două titluri de campioană obținute tot în epoca Maradona.

„El Pibe d'oro” era de departe vedeta napoletanilor, însă echipa italiană mai avea în componență și alte nume „grele” brazilienii Alemao și Careca, dar și Andrea Carnevale. În același timp, de partea cealaltă, se remarcă internaționalii germani Jürgen Klinsmann și Guido Buchwald.

În ceea ce-l privește pe Maradona, finala acelei ediții de Cupa UEFA a avut o semnificație aparte. Corrado Ferlaino, președintele lui Napoli la acea vreme, îi promisese argentinianului că dacă echipa sa va obține trofeul, atunci el îi va da drumul să plece în Franța, la Olympique Marseille. Sufocat de dragostea fanilor napoletani, „Butoiașul” era tentat să schimbe atmosfera, să migreze către un loc mai liniștit. Totuși, intențiile lui Ferlaino erau altele. „În realitate, el nu voia să mă lase să plec. În timp ce eram pe teren și încă țineam în mână Cupa UEFA, s-a apropiat de mine și mi-a șoptit: «Nu te vând, ți-am spus asta doar ca să ai o motivație în plus». În acel moment aș fi vrut tare mult să-i sparg Cupa în cap”, a povestit ulterior Maradona în cartea sa autobiografică.

Delia GOMOESCU

Cupa UEFA a fost primul și singurul trofeu european cucerit de Napoli și de vedeta sa, Diego Maradona

DIN PRESA INTERNAȚIONALĂ

Walesa către Comisia Europeană: „Finanțați Polonia”

„Economia poloneză este în dificultate și va fi ajutată de țările care o pot face. Dacă acestea nu o vor face, dacă nu i se va oferi Poloniei posibilitatea de a depăși dificultățile, noi polonezii vom pierde orice posibilitate de a reuși, ceea ce va fi o pierdere pentru toată lumea, dat fiind că Polonia se află în fruntea mișcărilor de reformă”, scria La Repubblica în mai 1989, preluând declarațiile lui Lech Walesa din cadrul convorbirilor cu președintele Comisiei Europene, Jacques Delors și cu primul ministru belgian Wilfried Martens, desfășurate la Bruxelles. În discuțiile cu Delors, liderul Solidarității a evocat pericolul pe care îl reprezintă pentru Polonia datoria externă de 39 de miliarde de dolari. Datoria este ghieuleaua atârnată de piciorul dezvoltării economiei poloneze și de planul de relansare economică elaborat de guvern.

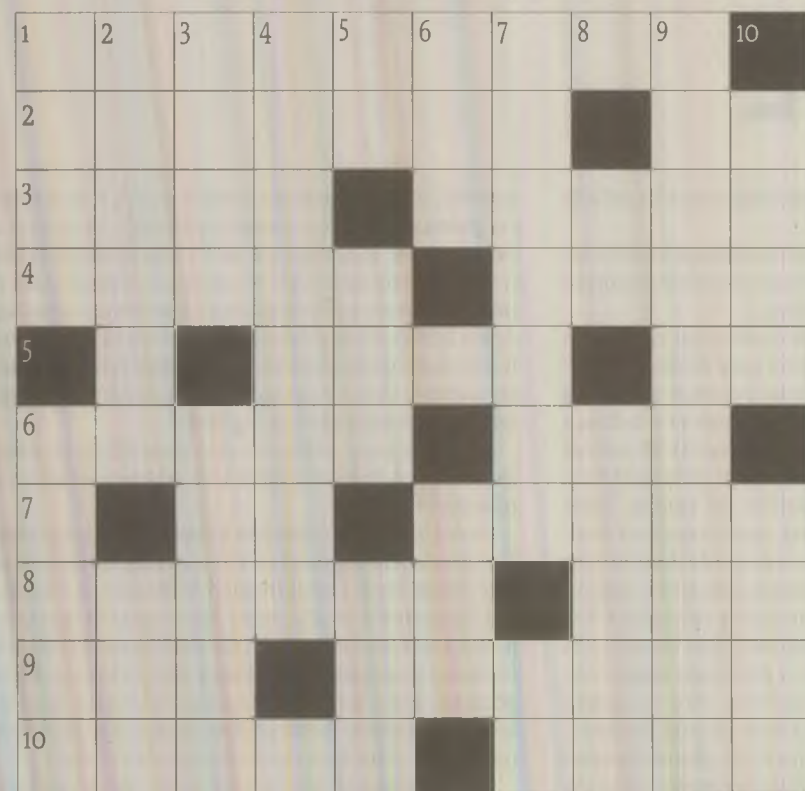
Occidentalii, și în special europenii, ar putea să sprijine decisiv Polonia prin creșterea schimbu-

rilor comerciale. Delors a amintit că în cursul săptămânii trecute cei 12 miniștri de Externe europeni au examinat rapoartele pe care le au cu țările Europei de Est și au decis că aceste rapoarte să fie legate de respectarea Cartei de la Helsinki, în special în ceea ce privește drepturile omului.

Cu aceeași ocazie au înghețat rapoartele cu România și au convenit să amplifice schimburile comerciale cu guvernul de la Varșovia. Dacă s-ar putea stabili o ordine ideală de reluare a relațiilor cu țările CAER, România ar fi plasată pe ultimul loc și Polonia pe primul. Delors a precizat că negocierile cu Varșovia se vor accelera și Comisia Europeană a fost mandată să inițieze demersuri pentru realizarea unui acord de cooperare economică și comercială cât mai larg cu putință.

Placebo

Revista Rebus nr. 19/1989

ORIZONTAL: 1) Fel de mâncare. 2) Zeul apelor – Limbă de vacă. 3) Numirea unor atașați în posturi de consilieri (sg.). – Preluare dintr-o bucată. 4) Cascadă zgometoasă răspândită prin... hauri! – Somnifer pentru copii administrat pe cale orală. 5) Mică încăpere într-o gospodărie... anexă – Cele ale rebusismului! 6) Chemare la start – Oaza fericirii visată în deșert. 7) Laturile unui unghi! – Tutele în felul lor. 8) Mușcată din ghiwece – Remiză 100%. 9) Un iubit întors pe dos – Melodii... la varietate! 10) Rase de oameni – Cel care dă ordine în timpul instrucției.

VERTICAL: 1) Prins de mână – Un soi de porumb. 2) Supliment la masă în alimentația publică – O despărțire de durată. 3) Incisivul ascuțit – Un fel de sfoară ardelenască. 4) Foc în câmin. 5) Crud, fără pic de inimă! – Un fel de mie împrumutată de la tine – Cerere de suplimentare. 6) Comprimat pentru prevenirea șocurilor – Tip de palat din țările slave. 7) Un fel de mâncare de casă (pl.). – Vocalele unui diftong! 8) O femeie în genul tău – A... însuși din formulele de fizică. 9) Era primitivă. 10) Bun de uz curent – Esență de cer (od.).

SUGESTII, SESIZĂRI, RECLAMAȚII

Nu-i de joacă cu... jocurile pentru copii!

Unde se joacă în Brăila copiii? Cei care au, se joacă în curți, iar la școală, în recreații, aleargă pe terenurile de sport. În timpul liber, însă, cei mai mulți, îndeosebi dintre cei care locuiesc în blocuri, ies în fața acestora, căutând locurile de joc amenajate pentru ei. Unde și cum sunt amenajate aceste locuri? Iată o întrebare la care am căutat răspuns, întreprinzând un raid în cele mai populate zone ale municipiului.

De la început precizăm că am întâlnit foarte puține spații de joc amenajate așa cum trebuie. Aceste excepții sunt cele din Parcul Monument, în cartierul Hipodrom (în vecinătatea Cinematografului „Unirea”), în fața blocului 40 (Strada Victoriei) și, oarecum în cartierul Progresul între blocurile 2, 3 și 6. Atât în rest, ceea ce am întâlnit arată dezolant. În această privință, exemplele sunt cu mult mai numeroase...

În cartierul Radu Negru, pe Strada Milcov, se află un mare spațiu ce s-ar vrea, chipurile, loc de joc și de distracții pentru cei aproape 1.000 de copii, câți locuiesc la blocurile din jur. Acesta are răsfire pe el câteva jocuri (cumpene, un mic tobogan), în rest fiind plin de gropi, pietre și gunoaze.

Cam tot așa arată și alte spații în cartierul Progresul (în prelungirea blocului 36), în cartierele Marna și Obor (în vecinătatea blocului 37) etc. În cartierele Radu Negru și Obor, în schimb, există – în locul spațiilor amenajate pentru jocul copiilor – zeci de „feude” împrejmuite cu fier beton. Cine dorește să se convingă o poate face lesne, mergând la fața locului.

În toate aceste blocuri locuiesc mii de copii. Unde să se joace? Mulți dintre ei o fac pe stradă, în carosabil, expunându-se pericolului de accidentare. Nu o dată am scris în paginile ziarului nostru pentru accidente în care au fost implicați copii.

E timpul unor eforturi conjugate din partea primăriei, asociațiilor de locatari, conducătorilor de întreprinderi, a părinților pentru crearea

unor spații dotate cu jocuri specifice celor de-o șchioapă. Jocuri care se pot confecționa și din materiale recuperabile, pe care mulți le aruncă la fier vechi.

Toți am fost cândva copii și trebuie să-i înțelegem întrutotul pe copii!

St. M. MUREȘAN
Înainte, jud. Brăila,
nr. 9.912 din 1989

Evident, prin chiar statutul nostru social-politic suntem profund, permanent și în mod necesar implicați cotidian în dialogul cetățeanului cu instituțiile de orice fel și de la orice nivel ierarhic ale județului. Facem de la început precizarea, pentru a risipi orice dubii, că acest dialog este ambivalent, reciproc profitabil și, desigur, absența acestuia este de neimaginat într-un climat social-politic cum este cel al societății noastre socialiste, în centrul căruia este omul și nevoile sale materiale și spirituale, drept care prin grija partidului și statului nostru s-au încetățenit, instituționalizat și legitimerat toate detaliile acestui exercițiu profund democratic. Dar să ne oprim, deocamdată, aici, pentru a face loc dialogului propriu-zis, fragmentul de azi. Deci:

Asociația de locatari nr. 5 Terezian, Sibiu: Sesizarea dvs., în legătură cu lipsa apei calde, a fost analizată de cadre de conducere și de specialitate de la „Independența” și EPCFL, cele două instituții implicate în această problemă – furnizorul și proprietarul. Din constatarea de pe teren rezultă, fără dubii, că scăderea de presiune se petrece pe traseu, din cauza unui racord, secțiunii conductei și izolării termice necorespunzătoare. Urmează ca EPCFL să rezolve aceste probleme de ordin tehnico-construcțiv, în calitate de proprietar. Cum tovarășii din conducerea respectivei instituții sunt receptivi la semnalele noastre, avem convingerea că problema dvs. se va rezolva în limita posibilităților reale cu maximă promptitudine.

anunțuri

CERERI ȘI OFERTE DE SERVICIU

Filarmonica „George Enescu” organizează la data de 1 iunie 1989 concurs pentru ocuparea următoarelor posturi: solist vocal cor, toboșar. Domiciliu stabil în București. Informații suplimentare la sediul instituției.

Caut femeie cunoscutoare de limbă germană sau engleză, pentru supraveghere copil de 2 ani.

Caut femeie pentru supraveghere copil, vorbitoare de limba engleză. Ofer casă și retribuție.

VÂNZĂRI

Vând sufragerie mare, mobilă în stare foarte bună, stejar, diverse obiecte de mobilier, rafturi, șifonier.

Vând Dacia 1310, stare foarte bună. Aștept provincia.

Vând Opel 1200, stare perfectă de funcționare, radiocasetofon, alte piese absolut noi.

amintiri

MODA PRIMĂVERII ÎN MAGAZINE!

Odată cu sosirea primăverii, noile modele de confecții, tricouri, galanterie, încălțăminte, obiecte de podoabă și artizanat ale acestui sezon se află în magazinele și raioanele de specialitate ale I.C.S. MARFURI INDUSTRIALE PLOIEȘTI:

● Galeriele comerciale Ploiești ● Muntenia ● Tineretului ● Unirea ● Nord ● Malu Rosu ● București ● Aurora-Vest ● Materna ● Luna Coșii ● Apollo și altele.

De remarcat coloritul, linia noilor modele expuse, în pas cu tendințele actuale ale modei...

NU ÎNTÂRZIATI! ALEGEȚI DIN TIMP NOU. TĂLILE EXPUSE!

„De remarcat linia noilor modele expuse”, în pas cu moda primăverii lui 1989

Informarea Ambasadei României la Budapesta către Ministerul Afacerilor Externe

20 mai 1989, ora 18:00
Tovarășului Emil Bobu,
Tovarășului Ion Stoian,
Tovarășului Ioan Totu,
Tovarășului Iulian Vlad,
În cadrul ședinței de la 18 mai 1989 a comisiei centrale de revizie a PMSU a fost prezentat un raport referitor la situația internă din sânul partidului ungar.

Discuțiile pe marginea raportului au evidențiat necesitatea înnoirii și transformării PMSU într-un partid al reformei, pentru a-și putea îndeplini rolul în etapa următoare. În documentul intitulat „Punctul de vedere al comisiei centrale de revizie asupra situației partidului”, publicat în presa ungară de la 19 mai a.c., se arată următoarele: PMSU trebuie să se transforme într-un partid de masă, care să reprezinte interesele naționale și să țină seama de realitățile internaționale; el trebuie să acționeze pentru dezvoltarea marxismului, manifestând totodată, toleranță față de diversele idei existente în partid, renunțând să ridice exigențe ideologice nejustificate la primiri de noi membri. PMSU are nevoie de un program nou, care să prevadă reforma sistemului proprietății, stimularea inițiativelor în economie, modernizarea mecanismului economic, a vieții sociale, culturii și științei. În conformitate cu schimbarea rolului social al PMSU, vor trebui modificate strategia și practica acestuia, partidul trebuind să acționeze în condițiile sistemului multipartid, pentru lărgirea cât mai mult a sprijinului pe care îl acordă masele. PMSU va trebui să-și modifice atitudinea față de organizațiile de opoziție, acomodându-se la noua situație, întărindu-și, însă, capacitatea de a combate încercările de a-l discredită și consolidându-și poziția în mijloacele de informare în masă. În cadrul partidului, trebuie să se instauereze o structură organizatorică de tip nou, și un nou mod de funcționare democratică, care să permită libera exprimare a opiniilor de către membrii săi. Comisia centrală de revizie consideră existența platformelor în sânul partidului drept o situație fidească, care nu contravine unității și disciplinei partidului.

Membrii partidului nu pot fi făcuți răspunzători de greșelile politice ale conducerii PMSU; comisia centrală de revizie își face autocrítica și recunoaște că pentru curățenia morală a partidului și pentru câștigarea încrederei oamenilor, vor trebui dezavuați, politic și moral, cei care sunt cu adevărat răspunzători de gravele erori care au condus la actuala criză. Comisia centrală de revizie consideră necesară schimbarea conținutului și formei activității sale, valorificând principiul democratismului și transpunând în viață „autonomia” sa față de Comitetul Central și față de celelalte organe conducătoare ale PMSU; ea va promova traducerea în viață, neștirbit, a drepturilor membrilor partidului, conform prevederilor care asigură funcționarea democratică a partidului. Comisia centrală de revizie consideră motivată convocarea, pentru toamna acestui an, a conferinței naționale a PMSU și apreciază că numai prin pregătirea și desfășurarea acesteia, cu participarea delegaților aleși în mod democratic, vor putea fi risipite principiile de bază ale organelor și funcționării acestuia, organismele sale naționale.

Din cele de mai sus, se desprinde, în mod clar, concluzia că PMSU pornește de la recunoașterea că în viitor nu va mai deține monopolul puterii în societatea ungară și va trebui să-și adapteze metodele și stilul de muncă, în funcție de prezența unor partide de opoziție. PMSU a acceptat ca în noul proiect de Constituție să nu se mai înscrie rolul său conducător, guvernul și parlamentul au ieșit de sub controlul partidului, inclusiv organizația

de tineret (Uniunea Democratică a Tineretului Maghiar – Demisz). Biroul Politic a renunțat la dreptul său în numirea și promovarea cadrelor în aparatul de stat. În prezent, se discută măsura de renunțare la organizațiile de partid din întreprinderi și instituții. Gărzile muncitorești au trecut de la partid în subordinea guvernului. Politica externă a Ungariei nu mai este elaborată și îndrumată de partid, trecând și aceasta în sarcina Guvernului și a Parlamentului. Practic, PMSU adoptă sistemul partidelor burgheze din Occident, care în cea mai mare parte a timpului lor sunt niște cluburi de discuție.

Zilele acestea, Imre Pozsgay, membru al Biroului Politic al CC al PMSU, ministru de stat, care a întreprins o vizită în Austria, a declarat că PMSU trebuie să se impace cu ideea că ar putea să piardă alegerile parlamentare de la sfârșitul acestui an sau primăvara anului viitor; criticile aduse la ultima plenară secretarului general Károly Grosz, a spus Imre Pozsgay, ar putea determina schimbarea actualului secretar general la viitoarea conferință națională. În cadrul partidului au luat ființă diferite platforme și cercuri ale reformei care în realitate conduc la subminarea unității PMSU. Recent, s-a anunțat formarea unei platforme marxist-centriste, care cuprinde mai multe sute de membri de partid, reprezentând mai ales generația vârstnică. Potrivit acestei platforme, partidul se află într-o gravă criză a cărei responsabilitate este pusă în seama actualilor conducători. Se așteaptă că în Biroul Politic personalitățile influente sunt acelea care, împreună cu partidele burgheze în curs de renaștere și care se pronunță direct împotriva socialismului, precunizează trecerea la un sistem burghez de tip occidental. Membrii partidului se pronunță împotriva reevaluării istoriei ultimilor 40 de ani, motivând că aceasta riscă să promoveze disensiuni fără sfârșit și să conducă în mod inevitabil, la o sciziune în partid. Platforma se pronunță pentru unitatea partidului, dar mai mulți fondatori ai acesteia susțin instituirea unui „autentic” partid comunist.

După alegerea noastră, principalul răspunzător de criza prin care trece PMSU este secretarul său general, Károly Grosz, care a dovedit lipsa de consecvență și fermitate în apărarea și promovarea principiilor și ideologiei marxiste, în activitatea teoretică și practică a partidului ungar.

Evoluția din ultimul timp a activității conducerii PMSU lasă impresia, tot mai mult a existenței unui plan de trecere a societății ungare de la socialism spre o democrație burgheză. Se vehiculează tot mai frecvent ideea neutralității Ungariei și adoptarea modelului de dezvoltare finlandez, prin crearea unei economii de piață și a unei societăți pluraliste, care să permită integrarea, în anii ce vin, a comunitatea economică vest-europeană. Cerculul guvernamental ungare afirmă că încă cu doi ani în urmă Ungaria a intrat în contact cu Consiliul European, al cărui parlament urmează să în cel mai scurt timp să creeze un „statut de invitat special” pentru țările din Europa de Est. Acest statut urmează să fie acordat în primul rând Ungariei.

La Budapesta au început, deja, pregătirile în vederea vizitei președintelui SUA, George Bush. Conducerea ungară nutrește convingerea că vizita președintelui american va contribui la participarea SUA la punerea pe picioare a economiei ungare.

Traian Pop

Document din volumul: 1989 – Principiul domoainului. Prăbușirea regimurilor comuniste europene, Ediție de: Dumitru Preda și Mihai Reteagan, București, Editura Fundației Culturale Române, 2000, p. 63-66

tv 20 mai 1989

13:00 Telex
13:05 La sfârșit de săptămână
La treisprezece și cinc... Prefața emisiunii
Mugurel de cântec românesc.
Muzică populară
Cu aparatul de filmat prin țară. În casă nouă. Reportaj
Un cântec... pentru Planeta Albastră cu Adrian Dăminescu
Desene animate
În sunetul muzicii. La vioară Georgiana Ciobanu, laureată a Festivalului național „Cântarea României”
Flori albe de cireș. Moment poetic.
Recită Lucia Mureșan
Armonii lirice cu basul Pompei Hărășteanu
Telesport
Din Filmoteca de aur tv
Autograf muzical Aura Urziceanu

Redactorii ediției: Marin Traian, Ana Potra
14:50 Săptămâna politică
15:00 Închiderea programului
19:00 Telemagazin
19:50 Sub tricolor, sub roșu steag
Versuri patriotice, revoluționare
Redactor Lucia Chirilă
19:50 Teletenciclopedia
Redactori: Cornelia Rădulescu, Ioan Ionel
20:05 Steaua fără nume
Emisiune-concurs de muzică ușoară
Prezintă Octavian Ursulescu
Regia artistică Anca Sandu
Realizator Titus Munteanu
21:00 Film artistic
O afacere
22:20 Telemagazin
22:30 Închiderea programului

vremea

Vremea a fost în general caldă, iar cerul variabil, cu înnoirii mai accentuate în sud-vestul țării, unde pe alocuri au căzut ploii sub formă de averse. În rest, averse izolate. Vântul a suflat slab până la moderat, cu intensificări locale la munte.

Temperatura maximă a fost cu-

prinsă între 20 și 28 de grade, iar minima din cursul nopții, între 5 și 15 grade, mai scăzută în depresiuni. În Capitală, vremea a fost caldă, cu cer variabil. Vântul a suflat slab până la moderat, iar temperatura maximă a fost cuprinsă între 26 și 28 de grade. Minima s-a situat între 11 și 13 grade.